

Brüsszel, 2016.6.6.
COM(2016) 244 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**Második kétéves jelentés az uniós élelmezés- és táplálkozásbiztonsági
kötelezettségvállalások végrehajtásáról**

{SWD(2016) 155 final}

1. BEVEZETÉS

Ez a 2010-ben elfogadott, „a fejlődő országok élelmezésbiztonsági kihívásainak kezeléséhez nyújtott segítség uniós szakpolitikai kerete”¹ elnevezésű dokumentumban foglalt célkitűzések megvalósítása felé történő előrehaladásról szóló második jelentés². Azóta további uniós fejlesztéspolitikai kötelezettségvállalásokat tettek a 2010-ben lefektetett prioritások megerősítése érdekében; kidolgoztak és a Tanács 2013 áprilisi ülésén megvitattak egy végrehajtási tervet,³ amely felkérte az Európai Bizottságot, hogy 2014-től a tagállamokkal közösen készítsen az Európai Uniót átfogó kétéves, konszolidált eredményjelentéseket.

Ezért, az EUMSZ 210. cikkének (2) bekezdésével⁴ összhangban e második jelentést a Bizottság koordinálja, a következő tagállamoktól származó információk felhasználásával: Ausztria, Belgium, Egyesült Királyság, Finnország, Franciaország, Hollandia, Írország, Németország, Olaszország és Spanyolország. E jelentés meghatározza, hogy az EU és tagállamai hogyan teljesítik az élelmezés- és táplálkozásbiztonságra vonatkozó, 2013-ban elfogadott szakpolitikai prioritásokat. A jelentést a Bizottság szolgálatainak munkadokumentuma kíséri, amely tájékoztatást nyújt a módszertanról és a részletes esettanulmányokról.

2. NEMZETKÖZI ÉS EURÓPAI SZAKPOLITIKAI FEJLEMÉNYEK

Lényeges előrehaladás történik a globális élelmezésbiztonság javítása tekintetében. A globális éhezési index azt mutatja, hogy 2000 óta 27 %-kal csökkent az éhezés szintje a fejlődő országokban. Mindazonáltal a krónikusan alultáplált emberek teljes száma 795 millió körül van. Nemzeti, regionális vagy globális szintű válságforgatókönyveket létrehozó és/vagy azokkal fenyegető események együttállása mellett az éghajlatváltozás, a természeti erőforrások túlzott mértékű kiaknázása, a betegségek kockázata, az élelmiszerárak ingadozása/inflációja, a változó értékek és a fegyveres konfliktusok továbbra is jelentős kockázatokat jelentenek az élelmezés- és táplálkozásbiztonság szempontjából. Továbbá, az országokon belüli társadalmi-gazdasági egyenlőtlenség jelentős mértékben növekedett, és ez az élelmezés- és táplálkozásbiztonságra is hatással van.

Ezen előzmények után 2014/2015-ben számos jelentős, az élelmezés- és táplálkozásbiztonság területén a lendületet és politikai akaratot fenntartó nemzetközi egyezmény megkötésére és kötelezettségvállalás megtételére került sor, amelyekben az EU és tagállamai meghatározó szerepet játszottak. Fontos, hogy az éhezés megszüntetése lett a „Világunk átalakítása” elnevezésű, 2030-ig szóló program⁵ második célkitűzése. Az Európai Unió tevékenyen támogatta a Világélelmezés-biztonsági Bizottságot, ideértve a felelősségteljes mezőgazdasági beruházásra vonatkozó elvek jóváhagyását⁶.

Továbbá, a G7-országok vezetői 2015-ben kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2030-ig 500 millió embert segítenek az éhezés és hiányos táplálkozás állapotából kiemelni. A G20-ak

¹ COM(2010) 127 végleges A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: a fejlődő országok élelmezésbiztonsági kihívásainak kezeléséhez nyújtott segítség uniós szakpolitikai kerete.

² COM(2014) 712 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak Első kétéves jelentés az uniós élelmezés- és táplálkozásbiztonsági kötelezettségvállalások végrehajtásáról.

³ „Az élelmezés- és táplálkozásbiztonság előmozdítása uniós fellépések révén: kötelezettségvállalásaink végrehajtása” című bizottsági szolgálati munkadokumentum SWD(2013) 104 final.

⁴ Az EUMSZ 210. cikkének (2) bekezdése így szól: „A Bizottság megteheti minden hasznos kezdeményezést az (1) bekezdésben említett összehangolás előmozdítása érdekében.”

⁵ Világunk átalakítása: a fenntartható fejlődés 2030-ig szóló programja, Egyesült Nemzetek Szervezete.

⁶ Ezeket a felelősségteljes mezőgazdasági ellátási láncokra vonatkozó, 2016 márciusától érvényes FAO-OECD iránymutatások támogatják

2014-ben elfogadták a hosszú távra szóló Élelmiszerbiztonsági és Táplálkozási Keretet, amelyet 2015-ben egy cselekvési terv követett⁷. E fellépések az addisz-abebai cselekvési menetrend⁸ alapulnak, amelynek keretében megerősítették a fenntartható fejlődés innovatív források révén történő finanszírozásának támogatására vonatkozó politikai kötelezettségvállalást.

Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének szerződő felei 2015 decemberében aláírták a Párizsi Megállapodást, amely kijelölte az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló nemzetközi erőfeszítések új ambiciózus irányvonalát. Ez jelentős mértékben befolyásolja az élelmezés- és táplálkozásbiztonságot. Az Olaszország által megrendezett 2015. évi milánói világhiálítás során számos, a globális élelmezésbiztonságot középpontba helyező eseményre került sor.

A donorok felismerték a mezőgazdaságban történő felelős magánberuházások jelentőségét, ideértve a fenntartható halászatot és akvakultúrát és azt, hogy a mezőgazdasági ágazat különösen fontos hajtóereje a fenntartható növekedésnek és munkahelyteremtésnek a vidéki területeken.

Az uniós donorok általánosan elismerik a nők mezőgazdaságban, illetve élelmezés- és táplálkozásbiztonságban betöltött kulcsfontosságú szerepét. A 2016-2020-as nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós cselekvési terv⁹ értelmében az EU és tagállamai kötelezettséget vállalnak a lányok és nők gazdasági és szociális jogai érvényesülésének, valamint a gazdaságban való méltányos és tevékeny részvételük biztosítására.

A mezőgazdasági megélhetés, valamint az élelmezés- és táplálkozásbiztonság a politikai stabilitást, biztonságot és migrációt befolyásoló jelentős tényezők. Az 1,9 milliárd EUR nagyságú, „*az afrikai stabilitás és az irreguláris migráció okainak kezelésével foglalkozó szükséghelyzeti uniós alap*”¹⁰ foglalkoztatási lehetőségek megteremtéséhez nyújt támogatást, főként a vidéki területeken élő fiatalok és nők tekintetében. Az alap az élelmezés- és táplálkozásbiztonság ellenálló képességét is kiépíti, ezáltal segítve a migráció okainak kezelését.

A Bizottság elkötelezett a tudásalapú gazdaság iránt és elismeri a kutatás és innováció élelmezés- és táplálkozásbiztonságban betöltött elengedhetetlen szerepét. Az uniós és afrikai államfők az EU-Afrika partnerség keretében 2014-ben jóváhagyták a közösen finanszírozott EU-Afrika kutatási és innovációs partnerséget¹¹, amely az élelmezés- és táplálkozásbiztonságot és a fenntartható mezőgazdaságot kiemelt prioritásként határozta meg.

Következésképpen az uniós szakpolitikai keret továbbra is kiemelkedően fontos marad. Amint ez a jelentés szemlélteti, az EU és tagállamai fenntartották a támogatás iránti határozott elkötelezettségüket, és egyes tagállamok jelentős mértékben növelték is támogatásukat¹².

3. JELENTÉS ÉS ELŐREHALADÁS

⁷ Az élelmezésbiztonsággal és táplálkozással foglalkozó G20 fejlesztési munkacsoport: A G20 élelmezésbiztonsági és táplálkozási keretének végrehajtási terve

⁸ A harmadik nemzetközi fejlesztésfinanszírozási konferencián elfogadott addisz-abebai cselekvési menetrend (addisz-abebai cselekvési menetrend).

⁹ SWD(2015)182 A nemek közötti egyenlőség és a nők szerepének erősítése: A lányok és nők életének a 2016-2020-as uniós külkapcsolatok révén történő átalakítása és a 2016-2020-as nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési tervről szóló tanácsi következtetések, 2015. október 26.

¹⁰ C(2015) 7293 final Az afrikai stabilitás és az irreguláris migráció és a lakóhelyelhagyás okainak kezelésével foglalkozó európai uniós szükséghelyzeti alap létrehozásáról szóló bizottsági határozat.

¹¹ <http://ec.europa.eu/research/iscp/index.cfm?pg=africa>

¹² Például: Németország „Egy világ — Éhezés nélkül” elnevezésű különleges kezdeményezése.

Ez a szakasz az élelmezés- és táplálkozásbiztonsági kifizetéseket, valamint a 2014. évi első jelentés óta a szakpolitikai prioritások és a teljesítménykritériumok megvalósítása felé megtett előrehaladást összegzi.

Kifizetések

Az első jelentéshez képest az EU és tagállamainak élelmezés- és táplálkozásbiztonsággal kapcsolatos kiadásai 9 %-kal, 3 365 millió EUR-ról 3 659 EUR millióra nőttek¹³, amely a teljes hivatalos fejlesztési segély (ODA) 8 %-ának felel meg¹⁴.

Az EU-tól és tagállamaitól származó e kifizetések az élelmezés- és táplálkozásbiztonság eléréséhez szükséges kulcsfontosságú globális, regionális és nemzeti szintű prioritások iránti támogatások sokszínűségét tükrözik. Az országos szintű beavatkozások az összberuházás kétharmadát teszik ki. 2014-ben a segélyek 25 %-át globális szinten, 9 %-át regionális szinten és 66 %-át nemzeti szinten folyósították.

Az 1. táblázat azt mutatja, hogy továbbra is Afrika az EU legnagyobb kedvezményezettje és az uniós tagállamok élelmezés- és táplálkozásbiztonsággal kapcsolatos hivatalos fejlesztési segélye a teljes támogatás 45 %-át vagy 1 663 millió EUR-t tesz ki. A beruházások földrajzi megoszlása nagyjából megegyezett a 2012. évi megoszlással.

1. táblázat A kifizetett támogatások földrajzi megoszlása 2012-ben és 2014-ben földrészenként

Kontinens	2012 (millió EUR)	2012 (%)	2014 (millió EUR)	2014 (%)
Szubszaharai-Afrika	1 439	43 %	1 663	45 %
Globális	958	28 %	899	25 %
Ázsia	593	18 %	539	15 %
Latin-Amerika és a Karib-térség	231	7 %	225	6 %
Szomszédságpolitikai partnerországok	88	3 %	231	6 %
Egyéb ¹⁵	56	2 %	102	3 %
Összesen	3 366	100 %	3 659	100 %

Ez annak ellenére is így van, hogy számos tagállam esetében az ODA-kifizetések mértékének csökkentésére irányuló általános nyomás tapasztalható. A továbbra is jelentős mértékű beruházások, valamint az új szakpolitikák és programok az EU és tagállamainak az élelmezés- és táplálkozásbiztonsági szakpolitika megvalósítása iránti elkötelezettségét tükrözik.

¹³ Spanyolország az idei évtől közöl adatokat, amely a növekedés 20 %-ának felel meg.

¹⁴ Az OECD DAC 2014 decemberében közzétett adatait felhasználták e második jelentés összeállításánál. A felhasznált DAC-kódok szélesebb körűek, mint a mezőgazdasági és élelmezésbiztonsági kódok. Az élelmezésbiztonsághoz kötődő sürgősségi és humanitárius segély nem szerepel az értékelésben.

¹⁵ Az „egyéb” kategória a Közel-keleten, a csendes-óceáni régióban, illetve a több régióban vagy földrészen futó programokra terjed ki.

A szakpolitikai prioritások és teljesítménykritériumok teljesítése terén megtett előrehaladás

2. táblázat A teljesítménykritériumok alapján megtett előrehaladás

Szakpolitikai prioritások	Programok száma		Kapott támogatás (millió EUR)		Országok száma	
	2012	2014	2012	2014	2012	2014
1. A kisbirtokos gazdák ellenálló képességének és a megélhetésnek a javítása	1 560	1 822	2 022 60 %	2 137 58 %	108	103
<i>amelyből kutatási programok</i>	<i>149</i>	<i>154</i>	<i>379</i>	<i>300</i>		
2. Az eredményes kormányzás támogatása	410	588	395 12 %	535 15 %	84	92
3. A regionális mezőgazdaság és az élelmezés- és táplálkozásbiztonság támogatása	98	188	151 4 %	191 5 %		
4. Az élelmezés- és táplálkozásbiztonság szociális védelmi mechanizmusainak megerősítése	94	102	209 6 %	133 4 %	40	40
5. A táplálkozás javítása	278	341	467 14 %	504 14 %	63	64
6. A humanitárius és fejlesztési szereplők koordinálásának javítása a reziliencia növelése érdekében	63	148	122 4 %	159 4 %	18	37
Összesen	2 503	3 343	3 366	3 659		

A 2. táblázat a kifizetéseket és a támogatásban részesült programok számát ismerteti szakpolitikai prioritás szerint. A támogatás 60 %-ában részesülő 1. szakpolitikai prioritásra elkülönített támogatás összege nem változott, de a programok száma jelentős mértékben növekedett. A 6. szakpolitikai prioritás programjainak száma és a prioritás keretében történő kifizetések összege jelentős mértékben növekedett. Általánosságban, az eredmények minden kritérium esetében állandó és folyamatos előrehaladást jeleznek.

Az 1. szakpolitikai prioritás az EU és tagállamainak központi témája. A prioritás olyan intézkedéseket foglal magában, amelyek a mezőgazdasági kistermelőket a fenntartható intenzifikálásban támogatják, a szolgáltatásnyújtást javítják, a szegények érdekeit szolgáló kutatást és innovációt ösztönzik, a mezőgazdaságon kívüli foglalkoztatási lehetőségeket biztosítják és a mezőgazdasági kistermelőket az értéklánc kialakítása révén a piaccal összekapcsolják. Európa továbbra is a kutatás és innováció kulcsfontosságú támogatója maradt, ideértve a Nemzetközi Mezőgazdasági Kutatás Tanácsadó Csoportjának (CGIAR) Alapját (169 millió EUR), és a CGIAR-intézmények fontos bilaterális donorja volt (69 millió EUR). A mezőgazdasági kutatás-fejlesztésért létrejött európai kezdeményezés továbbra is a donorkoordináció hatékony platformja maradt és Európa számára erőteljes beleszólást biztosít a CGIAR reformjaiba.

1. szövegdoxoz: A fejlesztés érdekében végzett integrált mezőgazdasági kutatás (IAR4D)

Az Afrikai Mezőgazdasági Kutatás Fóruma által vezetett és az EU és számos tagállama által támogatott szubszaharai-afrikai fejlesztési program bebizonyította, hogy az IAR4D a mezőgazdasági kutatás megfelelő és hatékony megközelítése a mezőgazdasági termelők igényeinek kielégítése terén. Az IAR4D innovációs platformjaiban részt vevő személyek 99 EUR éves átlagjövedelmet értek el, ami 231 %-kal a 44 EUR-s éves alapérték felett van.

A **2. szakpolitikai prioritás** keretében az EU és tagállamai aktívan támogatták a regionális és nemzeti szintű szakpolitikákat. Pánafrikai szinten továbbra is jelentős mértékben támogatták az átfogó afrikai mezőgazdasági fejlesztési program folyamatát. Ezen felül, az EU és különböző tagállamai támogatást nyújtottak a vidék átalakítása szempontjából kulcsfontosságú decentralizációs folyamatokhoz, és támogatták a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes iránymutatások végrehajtását.

Az EU és tagállamai továbbra is biztosítják a politikák fejlesztési célú koherenciáját az élelmezés- és táplálkozásbiztonság területén. A politikák fejlesztési célú koherenciájáról szóló 2015. évi uniós jelentés¹⁶ a fejlődő országokra gyakorolt hatás meghatározása érdekében megvizsgálja az EU és tagállamai mezőgazdasági és halászati szakpolitikai kezdeményezéseit és összefoglalja a 2013 óta megtett stabil előrehaladást.

A **3. szakpolitikai prioritás** keretében a kereskedelmi, egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekre irányuló regionális programokat és az élelmiszerbiztonság és a halászati irányítás érdekében folytatott regionális együttműködést támogatták, amelynek során a támogatás kis mértékben növekedett és a programok száma majdnem megduplázódott.

A **4. szakpolitikai prioritás** esetében a kifizetések összege 209 millió EUR-ról 133 millió EUR-ra csökkent. Ugyanakkor 40 országban továbbra is 102 szociális védelmi programot hajtanak végre, ami 8-cal több, mint a legutolsó jelentésben.

Az **5. szakpolitikai prioritás** keretében az EU és tagállamai jelentős portfóliókkal rendelkeznek, amelyek 341 programból állnak 64 országban. Az e szakpolitikai területen megtett előrehaladást az 5. szakasz ismerteti.

A **6. szakpolitikai prioritás** esetében sokkal nagyobb hangsúlyt kaptak az ellenálló képességet fejlesztő, a Száhil övben és Afrika szarvában végrehajtott programok, amelyek az országok és regionális szervezetek ellenálló képességének kialakítására vonatkozó menetrendek megkönnyítését célozták. A globális szövetség a Száhil öv rezilienciájáért (AGIR) elnevezésű kezdeményezéssel, valamint a Száhil klubbal közösen végzett munkájuk révén az EU és tagállamai komoly szerepet játszanak az élelmiszerválságok háttérében álló okok kezelésében Nyugat-Afrikában. Továbbá, a Világélelmezés-biztonsági Bizottság 42. ülészakán jóváhagyták az „elhúzódó válságok idején fennálló élelmezésbiztonságra és táplálkozásra vonatkozó cselekvési keretet¹⁷”.

Koordináció, komplementaritás és koherencia („3K”)

A koordináció továbbra is fontos szerepet játszik annak biztosításában, hogy az EU és tagállamai által nyújtott segélyek országos szinten hatékonyak legyenek, mert 45 országban a támogatást öt vagy annál több donor nyújtja. A bejelentett projektek száma jelentős mértékben növekedett: a 2012. évi 2 503 projektről 3 343 projektre 2014-ben. Összességében 109 országot támogattak. Harmincöt ország részesül a támogatás csaknem 80 %-ában.

Az EU és tagállamai a fejlesztés területén elkötelezettek az országok által irányított megközelítés alkalmazása iránt, és stratégiáikat, valamint beruházási terveiket összehangolják a partnerországok stratégiáival és terveivel. A tagállamok és az EU tevékenyen részt vesznek az ágazati koordinációban és párbeszédekben. Számos példa van arra, hogy az EU és tagállamai miként társfinanszírozzák a programokat és hajtják végre az elemzéssel, nyomon követéssel és értékeléssel kapcsolatos közös munkát. Pánafrikai szinten az EU és tagállamai

¹⁶ SWD(2015) 159 A politikák fejlesztési célú koherenciája - 2015. évi uniós jelentés.

¹⁷ http://www.fao.org/fileadmin/templates/cfs/Docs1415/FFA/CFS_FFA_Final_Draft_Ver2_EN.pdf

részt vesznek az átfogó afrikai mezőgazdasági fejlesztési program fejlesztési partnereinek munkacsoportjában, amelynek elnökségét Németország veszi át 2016-ban a Bizottságtól.

A közös programozást 2014-től kezdve kiterjesztették: 14 országnak van új közös stratégiája. Etiópia a közös kontextuselemzés és közös programozás követendő példája, ahol az EU és tagállamai közösen jelentős eredményeket érnek el.

2. szövegdoxoz: EU közös programozás az etióp táplálkozási ágazatban

2013 elején az EU és Etiópiában képviselt 20 tagállama, valamint Norvégia (EU+) jóváhagyta az EU+ közös együttműködési stratégia Etiópiáért elnevezésű stratégiát. E stratégia célja az Etiópia fejlesztési kihívásaira adott koherens és egységes válaszadás biztosítása, az etióp kormány táplálkozási szakpolitikáihoz nyújtott támogatás jobb összehangolása, a harmonizáció javítása, az eredményalapú megközelítés, a kiszámíthatóság és átláthatóság, valamint az átfedések vagy elaprózódott beavatkozások elkerülése volt.

Az EU egy hét tagállamból álló központi csoportot hozott létre az alutápláltság kérdésének kezelésére. A csoport ütemtervet dolgozott ki, véglegesítette a táplálkozási beavatkozásokkal kapcsolatos feltérképezést, megrendelte és befejezte „az etióp táplálkozási ágazat helyzetelemzése 2000 és 2015 között” (SITAN) elnevezésű dokumentum elkészítését, valamint kidolgozta az EU+ táplálkozási stratégiát. Valamennyi fejlesztési partner felhasználta a SITAN megállapításait.

Ez egy nagyszerű példa arra, hogy hogyan harmonizálták az EU+ közös együttműködési stratégiát az etióp táplálkozási szakpolitika és tervezés támogatása érdekében. A tagállamok a stratégia segítségével egységesen lépnek fel, amikor a segélyhatékonysági kötelezettségvállalásaikkal kapcsolatos fellépéseiket mutatják be.

4. EREDMÉNYBESZÁMOLÓ

Az első kétéves jelentéssel¹⁸ kapcsolatban a Tanács fontosnak tartotta megjegyezni az „élelmezés- és táplálkozásbiztonsági kötelezettségvállalások nyomon követésével kapcsolatos intézkedések kidolgozásának és harmonizálásának jelentőségét”.

Az Egyesült Királyság, Hollandia, Franciaország, valamint a Bizottság¹⁹ tudott összesített adatokat szolgáltatni valamennyi programjáról (4. táblázat). Azonban eltérő módszertanokat alkalmaztak, ami megnehezíti a megállapítások összehasonlítását és összegzését.

Számos példa van arra is, hogy egyedi programok és beavatkozások eredményeiről számoltak be. Az 5. táblázat ezek közül mutat be hármat.

E táblázatok azokat a méréstípusokat is bemutatják, amelyeket az eredmények beszámolási módszerének javítására lehet felhasználni.

4. táblázat: Vállalati eredménybeszámoló

Egyesült Királyság 3 500 000 ember élelmezésbiztonságát valósították meg, ideértve 1 800 000 nőt;	Hollandia 8 000 000 alutáplált embert értek el világszerte; 4 500 000 mezőgazdasági kistermelő termelési	Bizottság 4 544 000 nő és gyermek élvezte a táplálkozással kapcsolatos programok előnyeit; 51 000 ember rendelkezik biztos földbirtoklási joggal;	Franciaország 800 000 családi gazdaság húzott hasznot szubszaharai-afrikai projektekből.
---	---	--	--

¹⁸ COM(2014) 712 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – Első kétéves jelentés az uniós élelmezés- és táplálkozásbiztonsági kötelezettségvállalások végrehajtásáról és a május 26-i tanácsi következtetés.

¹⁹ A Bizottság összesített eredményei az EU nemzetközi együttműködési és fejlesztési eredménykeretén alapulnak (SWD(2015)80 final)

<p>A táplálkozási programok 28 500 000 5 éven aluli gyerekhez, szoptató és terhes nőhöz jutottak el; A területi jogok 5 800 000 ember esetében javultak.</p>	<p>módszerei és piachoz való hozzáférése javult; 1 400 000 hektár föld tulajdonjogát biztosították világszerte, a tulajdonjogi igazolások felét nők számára állították ki.</p>	<p>528 000 ember számára nyújtottak tanácsadási szolgáltatásokat: 2 883 000 hektár mezőgazdasági és legelői ökoszisztéma továbbfejlesztett földgazdálkodási gyakorlatokkal; 988 000 élelmezésügyi szempontból rászoruló ember részesült támogatásban szociális transferek révén.</p>	
--	---	---	--

5. táblázat: Eredménybeszámoló — a beavatkozások egyedi példái

<p>Ausztria Örményországban 1 400 mezőgazdasági kistermelő vett részt szövetkezeti tevékenységekben, ami kisméretű feldolgozó vállalkozások létrehozásához és a szövetkezeti tanácsokban részt vevő női tagok számának 33 %-kal való növekedéséhez vezetett.</p>	<p>Írország Malawiban több, mint 13 000 000 narancssárga húsú édesburgonya szárát értékesítették 44 200 háztartás számára, és az egyéni multiplikátorok átlagosan 118 EUR-t kerestek a száraz értékesítésén. A háztartások reáljövedelme a 2010. évi 199 EUR-ról több mint kétszeresére, 384 EUR-ra nőtt 2014-ben. A beavatkozások a hiányos táplálkozás arányának csökkentéséhez is hozzájárultak, amely a 2010. évi 47 %-os arányról 42 %-ra csökkent 2014-ben.</p>	<p>Spanyolország A mali táplálkozási program keretében 56 000 gyermek számára biztosítottak A-vitamin kiegészítőt és féregtelenítést, 520 nőt támogattak a táplálkozásügyi szempontokat magában foglaló mezőgazdaság segítségével és 12 falut láttak el működő ivóvízhálózattal.</p>
--	---	---

Az EU és tagállamai nagyon is tudatában vannak az eredménybeszámolási módszer javításának szükségességével, és a képességek és rendszerek megerősítésén dolgoznak a programjaikon belül és a partnerintézményekkel közösen elért eredményekről is beszámoló adatok létrehozása érdekében. Ugyanakkor valamennyi donor figyelembe vette az eredmények sokszínű és összetett beavatkozások közötti összesítésével és szintetizálásával kapcsolatos kihívásokat. Az EU és tagállamai között további együttműködés szükséges a megalapozott és realisztikus beszámolási keret finomítása céljából.

5. TEMATIKUS HANGSÚLY

A Tanács kérésének megfelelően e jelentés mélyrehatóbban megvizsgál két témát: a táplálkozás javítását, valamint az inkluzív élelmiszeripari láncokat és rendszereket.

A táplálkozás javítása

A nagyobb élelmiszertermelés és az élelmiszerek jobb rendelkezésre állásának biztosítása önmagában nem elég: ezeknek együtt kell járniuk a megfizethető, biztonságos és tápláló élelmiszerekhez való hozzáférés és ezen élelmiszerek elfogyasztásának biztosításával. Az alultápláltság évente több, mint 3,1 millió gyermek esetében a legfőbb halálozási ok. 2015-ben több, mint 159 millió gyermek esetében jelentették a növekedés leállítását.

A G8-ak brit elnöksége alatt elindított 2013. évi „táplálkozás a növekedésért” elnevezésű kezdeményezés következtében fokozott figyelem hárult a táplálkozásra, amely nagyobb

beruházások iránti kötelezettségvállalásokhoz vezetett. A táplálkozás fontosságát a táplálkozásról szóló második nemzetközi konferencia keretében, 2014-ben elfogadott táplálkozásról szóló római nyilatkozat, valamint a G20-ak élelmezésbiztonságról és táplálkozásról szóló kerete is megerősítette. Következésképpen az éhezés felszámolása lett a második cél az ENSZ fenntartható fejlesztési céljai között, amely a hiányos táplálkozás valamennyi formájának 2030-ig történő megszüntetését célozza meg.

A tagállamok és az EU úttörő szerepet játszottak az élelmezés javításával kapcsolatos globális menetrend előmozdításában és finanszírozásában. Az EU elkötelezetten támogatja a partnerországokat abban, hogy 7 millió gyermek növekedésbeni elmaradását csökkentsék 2025-ig, és 2014 és 2020 között több, mint 3,5 milliárd EUR-t utalt ki ezen ambiciózus cél elérésére. Az Egyesült Királyság kormánya kötelezettséget vállalt 50 millió, máskülönben éhező ember táplálkozásának 2020-ig történő javítására, és – a „táplálkozás a növekedésért” elnevezésű kezdeményezés aláíró feleivel együtt – 20 millió gyermek növekedésbeni elmaradását megakadályozó intézkedések megtételére.

A német kormány 2014-ben elsőrendű prioritásnak minősítette az élelmezésbiztonságot és táplálkozást, és elindította az „Egy világ — Éhezés nélkül” elnevezésű különleges kezdeményezést. Hollandia a fennálló éhezés és hiányos táplálkozás felszámolását tette meg három élelmezés- és táplálkozásbiztonsági szakpolitikai prioritásai közül az első prioritásnak²⁰ és megerősítette a táplálkozással kapcsolatos tevékenységeit. Írország az éhezéssel foglalkozó munkacsoport 2008. évi jelentésében prioritásként határozta meg az anyai és gyermekkori táplálkozás kezelését, és továbbra is teljesíti a 2013-ban tett, az „Irish Aid” elnevezésű program táplálkozás területén tett beruházásainak 2020-ig való megduplázása iránti kötelezettségvállalását.

Az EU és tagállamai multiszektorális megközelítést alkalmaznak az alultápláltság elleni küzdelem során, amely annak biztosítását is magában foglalja, hogy a mezőgazdaság növekvő mértékben hozzájáruljon a táplálkozás javításához.

3. szövegdoz A mezőgazdasági és táplálkozási oktatás integrálása a fiatal gyermekek táplálkozásának javítása érdekében

Az élelmezésbiztonsági beavatkozások és a részvételen alapuló táplálkozási oktatás nagymértékben javítja a gyermekek étrendjét és hatással lehet a növekedésbeni elmaradásra. Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete – amelyet Belgium, az EU és Németország támogat pénzügyileg – 49 500 kiszolgáltatott helyzetben lévő család és 11 000 6 és 23 hónap közötti fiatal gyermek élelmezésbiztonságát, étrendjét és tápláltsági állapotát javító projekteket hajtott végre Malawiban és Kambodzsában. A megközelítés a helyi mezőgazdaság és élelmiszerrendszerek diverzifikálását kombinálta a csecsemők és fiatal gyermekek táplálására vonatkozó táplálkozási oktatással, és a programmal kapcsolatos tapasztalatok levonásához vezetett.

A tagállamok jó eredményeket érnek el a táplálkozási programok partnerországokban való támogatása terén. Spanyolország és Belgium Maliban támogatnak táplálkozási programokat. Hollandia, az Egyesült Királyság, Franciaország, Németország, Írország és az EU tevékenyen támogatják a táplálkozás javításáért (SUN) mozgalmat, és táplálkozási beruházásaikat a SUN mozgalom és a Globális Táplálkozási Jelentés révén teszik a nyilvánosság számára láthatóvá.

A Bizottság erős szakpolitikai keretet²¹ és egy táplálkozásról szóló cselekvési tervet²² alakított ki a növekedésbeni elmaradás kezelésére vonatkozó 2012. évi kötelezettségvállalása és a

²⁰ Politikai nyilatkozat: A globális élelmezésbiztonsághoz való holland hozzájárulás, 2014. december 18.

²¹ SWD(2013) 72 Az anyai és a gyermektáplálkozás előtérbe helyezése a külső támogatásokban: uniós szakpolitikai keret.

²² SWD(2014) 234 Táplálkozásról szóló cselekvési terv.

táplálkozás javítására vonatkozó 2013. évi ígérete mentén. A terv elindítása óta 40 uniós küldöttség határozta meg a táplálkozást a partnerországoknak számára számos súlyponti ágazat, különösen a mezőgazdaság/vidékfejlesztés és egészségügy révén nyújtott támogatások egyik célkitűzéseként.

Az EU és tagállamai elismerik, hogy az elhízás terjedése, ideértve a fejlődő országokat is, egyre növekvő kettős terhet jelent az érintett országok számára.

Inkluzív élelmiszeripari láncok és rendszerek

Az EU és tagállamai elismerik, hogy a szegénység a gyenge élelmezés- és táplálkozásbiztonság legfőbb oka, és ezért az élelmiszerekhez való hozzáférés jövedelmek növelése révén történő javítása a szakpolitikai prioritások közé tartozik. Ahogy ezt például az Egyesült Királyság megjegyezte, az éhezésre adott megoldások nagy része ezért az inkluzív gazdasági növekedésen múlik, különösen a mezőgazdasági ágazatban. Ez összhangban van az Afrikai Unió malabói nyilatkozatával, amely elismeri a mezőgazdasági növekedés és átalakulás élelmezés- és táplálkozásbiztonság, valamint vidéki jólét elérésében játszott döntő szerepét.

4. szövegdoboz: A fenntartható kakaóüzlet és a kakaó-élelmiszerlánc program

Az EU és Németország közösen hozták létre a fenntartható kisüzemi agrárgazdasági kakaó-élelmiszerlánc programot (SSAB) Nyugat-Afrikában, ahol a kakaó 3 millió mezőgazdasági kistermelő családjának jövedelmi forrása. A mezőgazdasági termelők üzleti készségeinek fejlesztése érdekében megalapították a mezőgazdasági termelők üzleti iskoláját, és üzleti szolgáltató központokat hoztak létre annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelők és mezőgazdasági kistermelők technikai tanácsadáshoz, piaci információkhoz és mikrofinanszírozáshoz való hozzáférést támogassák. 17 000 mezőgazdasági termelő végzett a mezőgazdasági termelők üzleti iskolájában; a végzett hallgatók 90 %-a több mint 33 %-kal növelte kakaóhozamát.

Németország holisztikus módon – az „Egy világ - Éhezés nélkül” elnevezésű különleges kezdeményezésében szereplő hat prioritásból négy prioritáson keresztül – kezeli az inkluzív élelmiszeripari láncokat és rendszereket. Franciaország a magas munkanélküliséget és a fenntartható mezőgazdasági értékláncokat a szubszaharai-afrikai beavatkozások kiemelt területévé tette. Hollandia esetében az inkluzív és fenntartható növekedés mezőgazdasági ágazatban való előmozdítása az ország élelmezés- és táplálkozásbiztonsági szakpolitikájának második prioritása. Írország a jobb működést, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes élelmiszerrendszereket és piacokat a tíz magas szintű eredménye közé foglalta, és számos tagállam támogatja az anyaország és az afrikai élelmiszeripari ágazatok közötti partnerségek kialakítását. Az EU 2015-ben elindította a mezőgazdasági finanszírozási kezdeményezést, amely a mezőgazdasági termelők és agrárvállalkozók számára megfelelő finanszírozási mechanizmusok hiányára reagál.

Az 1. szakpolitikai prioritás keretében működő 1 822 program révén az uniós és tagállami donorok az élelmiszeripari értéklánc munkájával kapcsolatban jelentős portfólióval rendelkeznek.

5. szövegdoboz: Fenntartható kereskedelmi kezdeményezés (IDH – Initiatief Duurzame Handel)

Az IDH az úttörő szerepet vállaló vállalatok, civil társadalmi szervezetek, kormányok és egyéb érdekelt felek közötti együttműködések létrehozásával felgyorsítja a fenntartható kereskedelem növekedését. Az IDH 2013 végéig 56 millió EUR magánszektorbeli finanszírozást mozgósított. Az IDH egyértelmű hatással bír. Például az IDH beavatkozásai keretében kiképzett, az Esőerdő Szövetségben részes, tea termelésével foglalkozó kenyai mezőgazdasági kistermelők hozamaikat

6. ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK ÉS AJÁNLÁSOK

Ez a jelentés azt bizonyítja, hogy az uniós fejlesztési együttműködés a 3,7 milliárd EUR összegű beruházásain keresztül jelentős mértékben hozzájárul a globális élelmezés- és táplálkozásbiztonsághoz. Az EU és tagállamai alapvető szerepet játszottak a kulcsfontosságú globális megállapodások és kötelezettségvállalások befolyásolásában, és élelmezés- és táplálkozásbiztonsági programozásuk révén jelenleg jó helyzetben vannak ezek végrehajtásának támogatásához. E jelentés az uniós szakpolitikai kerettel való jelentős mértékű összehangolást jelez. Az EU és tagállamai megerősítették élelmezés- és táplálkozásbiztonság iránti szakpolitikai kötelezettségvállalásaikat, és egyes esetekben sokkal erősebb hangsúlyokat alakítottak ki, illetve megnövelték a támogatás mértékét.

A további feladatokat illető ajánlások

- 1. Az élelmezés- és táplálkozásbiztonság globális és nemzeti szakpolitikai menetrend előterébe való helyezése a fenntartható fejlesztési célok végrehajtásának támogatása érdekében.** Az élelmezés- és táplálkozásbiztonság hosszú távú kérdés, amely tartós szakpolitikai figyelmet és beruházást igényel. A szakpolitikai döntéshozatalnak és programozásnak az élelmiszerrendszer-alapú megközelítésen kell alapulnia és figyelembe kell vennie a táplálkozás, egészségügy, munkahelyteremtés, növekedés, fenntartható termelés és szociális védelem közötti kapcsolatokat. Továbbra is hangsúlyt kell helyezni a nők szerepének átalakítására és a kiszolgáltatott helyzetben lévő közösségek ellenálló képességének kiépítésére. Az Európai Uniónak és tagállamainak a gazdasági és fejlesztési kérdésekre fektetett hangsúly fenntartásához, illetve e kérdések előmozdításához proaktív módon együtt kell működniük a civil társadalmi szervezetekkel, a magánszektorral és más partnerekkel a tartós beruházások és maradandó eredmények elérése érdekében.
- 2. A közös multiszektorális megközelítés megerősítése az alultápláltság leküzdése érdekében.** A partnerországok kormányainak a táplálkozással kapcsolatos kezdeményezések végrehajtásának javításáról szóló szakpolitikai párbeszédbe való bevonásakor az Európai Uniónak és tagállamainak több figyelmet kell fordítaniuk a koordinációra a táplálkozással kapcsolatos beavatkozások hatékonyságának megerősítése érdekében. Ennek együtt kell járnia azzal is, hogy az EU és tagállamai jobb munkamegosztást hoznak létre a különböző ágazatok között.
- 3. A gazdálkodásból és vidéki területekről származó üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével kapcsolatos legjobb lehetőségek végrehajtásával egyidejűleg az erők egyesítése a partnerországok éghajlatváltozási hatások kezelésében való támogatása érdekében.** Az Egyesült Nemzetek Kompenzációs Bizottságának 21. éghajlatváltozási konferenciáján (UNCC-COP 21) elfogadott tervezett nemzeti hozzájárulásukkal összhangban az EU és tagállamai az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes élelmezés- és táplálkozásbiztonság és cselekvési tervek megtervezésében, finanszírozásában és végrehajtásában támogatják a partnerországokat. Megfelelő figyelmet fordítanak a családi kisgazdálkodók számára az élelmezés- és táplálkozásbiztonság és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és hatáscsökkentés tekintetében többszörös előnyökkel járó programokra.
- 4. A vidék átalakításának a munkahelyteremtésben, a jövedelemnövelésben és az élelmezés- és táplálkozásbiztonság hosszú távú elérésében kritikus szerepet játszó folyamatként való elismerése.** Az EU és tagállamai elismerik a gazdasági növekedés és a tisztességes munkahelyek megteremtésének jelentőségét, különösen a vidéki területeken

elő fiatal emberek és nők esetében. Ez jelentős mértékben kötődik a gazdasági egyenlőtlenség és migráció leküzdéséhez, amelyek az élelmiszerellátás bizonytalansága és instabilitása mögött húzódó kiváltó okok. További erőfeszítésekre van szükség a vidéki területeken – többek között decentralizáció, területi megközelítések, szakpolitikák végrehajtása és infrastruktúrafejlesztés révén – történő gazdasági beruházáshoz és fejlesztéshez szükséges feltételek megteremtéséhez.

5. **A felelősségteljes magánszektorbeli elkötelezettség növelését és az inkluzív üzleti modellekből való tanulást szolgáló mechanizmusok ösztönzése.** Az EU és tagállamai egyre inkább partnerségi viszonyban működnek együtt a magánszektorral annak elősegítése érdekében, hogy a családi kisgazdálkodók számára jelentős változásokat lehessen elindítani. Innovatív és inkluzív pénzügyi szolgáltatások szükségesek ahhoz, hogy a fenntartható beruházások a helyi érdekelt felek számára megvalósíthatók legyenek. Sok még a tennivaló annak érdekében, hogy a termelői szervezetek és a civil társadalmi szervezetek beleszólását biztosító irányítási mechanizmusokkal rendelkező hatékony köz-magán társulásokat hozzanak létre, a felelősségteljes mezőgazdasági beruházás elveit betartsák, továbbá a földművelés, a halászat és az erdőgazdálkodás felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes iránymutatásokat végrehajtsák. Az „inkluzív üzleti” megközelítések hatékonyságának jobb megismerése és megosztása szükséges annak biztosítása érdekében, hogy a családi kisgazdálkodók kihasználják a nemzeti, regionális és globális értékláncok előnyeit.
6. **A kutatásba és innovációba való folyamatos beruházás biztosítása és a beruházások hatásának növelése.** Az EU és tagállamai továbbra is a globális, regionális és főként nemzeti kutatási és innovációs rendszerek hatékonyságára összpontosítanak és beruházásokat eszközölnek azok továbbfejlesztése céljából. Ennek keretében szükség van az európai szakértelem és kutatási erőforrások mobilizálására, valamint az európai és déli kutatóintézetek közötti partnerségek megerősítésére, ideértve a közösen finanszírozott EU-Afrika kutatási partnerségen keresztül történő megerősítést is. További munkára van továbbá szükség az élelmezés- és táplálkozásbiztonság jövőbeni tendenciáinak és kockázatainak, illetve az ezekre adandó lehetséges válaszok megértéséhez.
7. **Az eredménybeszámoló megerősítése.** Mivel új élelmezés- és táplálkozásbiztonsággal kapcsolatos kötelezettségvállalások léptek életbe, figyelmet kell fordítani a hatékony végrehajtásra és a kézzelfogható eredmények elérésére. Ehhez viszont valamennyi szinten jelentős mértékben továbbfejlesztett adatgyűjtési, adatellenőrzési és hatásvizsgálati mechanizmusokra van szükség. Az ilyen típusú adatjelentés azonban kétségtelenül összetett és bonyolult. A Bizottság célja az uniós tagállamokkal közös mutatók létrehozása és módszertanok kidolgozása érdekében történő koordináció, ami azt jelenti, hogy a bejelentett eredményeket könnyebben lehet európai szinten összesíteni.
8. **A közös programozás megerősítése.** A támogatás 109 ország között történő további eloszlása, valamint az ágazatokon átívelő, élelmiszerrendszer-alapú megközelítés szükségessége azt jelenti, hogy a közös programozás az EU és tagállamai számára, továbbá az országon belüli koherencia szempontjából is fontos prioritás. A következő beszámolási időszakban továbbfejlesztett közös programozási kezdeményezéseket kell folytatni legalább három országban.